

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่สันป่าตองจำกัดจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ตอน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร
- 4.2 ข้อมูลทางด้านความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้
 - 4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - 4.2.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ
- 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการรับข่าวสาร
- 4.4 ข้อมูลทางด้านความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้
 - 4.4.1 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง
 - 4.4.2 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม
 - 4.4.3 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- 4.5 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมติฐาน) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

4.5.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น และ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการรับข่าวสารที่มีต่อความตระหนัก ของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

4.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกร เอง กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม

4.6 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในด้านความรู้ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

4.1 ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

4.1.1 อายุ

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ร้อยละ 41.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี รองลงมา คือกลุ่มอายุ 21-30 ปี, 41-50 ปี, 51-60 ปี มีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 17.6 , 17.2, 15.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 0.5 ดังแสดงในตาราง 1 โดยเกษตรกรมีอายุน้อยที่สุด 19 ปี อายุมากที่สุด 70 ปี อายุเฉลี่ย 41 ปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.45

ตาราง 1 อายุเกษตรกร

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20	1	0.5
21-30	37	17.6
31-40	87	41.4
41-50	36	17.2
51-60	33	15.7
สูงกว่า 60	16	7.6
รวม	210	100.0

4.1.2 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ร้อยละ 74.3 มีการศึกษาระดับ ป.4 ส่วนกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 และกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.4 มีร้อยละ 9.5 และ 16.2 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	15	7.1
ต่ำกว่า ป.4	5	2.4
ป.4	156	74.3
ป.6	14	6.6
ป.7	10	4.8
ม.3 หรือ มศ.3	10	4.8
รวม	210	100.0

4.1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 81.0 สมรสแล้ว เกษตรกรเพียงร้อยละ

19.0 เท่านั้นที่เป็นโสด ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 สถานภาพการสมรสของเกษตรกร

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	40	19.0
สมรส	170	81.0
รวม	210	100.0

4.1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 62.3 มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน ดังแสดงในตาราง 4 โดยครัวเรือนเกษตรกรที่มีสมาชิกต่ำสุดมีสมาชิก 1 คน สูงสุด 9 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.7 คน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.27

ตาราง 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	30	14.3
3-4	131	62.3
5-6	44	21.0
มากกว่า 7	5	2.4
รวม	210	100.0

4.1.5 ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่

เกษตรกรร้อยละ 34.8 มีประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่ระหว่าง 9-16 ปี กลุ่มเกษตรกรที่มีประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่ 1-8 ปี, 17-24 ปี มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 21.4 และ 24.8 ตามลำดับดังแสดงในตาราง 5 โดยเกษตรกรมีประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่น้อยที่สุด 1 ปี ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่มากที่สุด 44 ปี ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่เฉลี่ย 15.92 ปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.45

ตาราง 5 ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่ของเกษตรกร

ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-8	45	21.4
9-16	73	34.3
17-24	52	24.8
มากกว่า 24	40	19.0
รวม	210	100.0

4.1.6 ขนาดพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ร้อยละ 54.8 มีพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่ 1-3 ไร่ ดังแสดงในตาราง 6 โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่ต่ำสุด 1 ไร่ ขนาดพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่สูงสุด 16 ไร่ ขนาดพื้นที่เฉลี่ย 3.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.72

ตาราง 6 ขนาดพื้นที่เพาะปลูกหอมหัวใหญ่ของเกษตรกร

จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-3	115	54.8
4-6	63	30.0
มากกว่า 6	32	15.2
รวม	210	100.0

4.1.7 รายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 61.9 มีรายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่ต่ำกว่า 60,000.00 บาทต่อปี ดังแสดงในตาราง 7 โดยเกษตรกรมีรายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่ต่ำสุด 3,600.00 บาทต่อปี สูงสุด 530,000.00 บาทต่อปี รายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่เฉลี่ย 67,065.50 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 58,677.30

ตาราง 7 รายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30,000	47	22.4
30,001-60,000	83	39.5
60,001-90,000	37	17.6
90,001-120,000	13	6.2
120,001-150,000	13	6.2
มากกว่า 150,000	17	8.1
รวม	210	100.0

4.1.8 รายได้รวมจากการปลูกพืช

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 55.7 มีรายได้รวมจากการปลูกพืชต่ำกว่า 60,000.00 ต่อปี ดังแสดงในตาราง 8 โดยเกษตรกรมีรายได้รวมจากการปลูกพืชต่ำสุด 6,000.00 บาทต่อปี สูงสุด 530,000.00 บาทต่อปี รายได้รวมจากการปลูกพืชเฉลี่ย 70,768.70 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 58,677.30

ตาราง 8 รายได้รวมจากการปลูกพืช

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30,000	46	21.9
30,001-60,000	71	33.8
60,001-90,000	48	22.9
90,001-120,000	12	5.7
120,001-150,000	13	6.2
มากกว่า 150,000	20	9.5
รวม	210	100.0

4.1.9 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 88.1 ไม่มีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 11.9 ที่มีรายได้จากเลี้ยงสัตว์ ดังแสดงในตาราง 9 โดยเกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์สูงสุด 9,999.00 บาทต่อปี รายได้จากการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 906.75 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2,726.28

ตาราง 9 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	185	88.9
500-6,000	8	3.8
6,001-9,000	3	1.4
มากกว่า 9,000	14	6.7
รวม	210	100.0

4.1.10 รายได้นอกภาคเกษตรกรรมของครอบครัวเกษตรกร

ครอบครัวเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 80.5 มีรายได้นอกภาคเกษตรกรรมต่ำกว่า 30,000.00 บาทต่อปี เกษตรกรร้อยละ 6.2 ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตรกรรม เกษตรกรร้อยละ 13.3 มีรายได้นอกภาคเกษตรกรรมสูงกว่า 30,000.00 บาทต่อปี ดังแสดงในตาราง 10 โดยเกษตรกรมีรายได้นอกภาคเกษตรกรรมสูงสุด 99,900.00 บาทต่อปี รายได้นอกภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย 18,369.86 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22,179.30

ตาราง 10 รายได้นอกภาคเกษตรกรรมของครอบครัวเกษตรกร

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	13	6.2
ไม่เกิน 10,000	85	40.5
10,001-30,000	84	40.0
30,001-60,000	14	6.6
60,001-90,000	8	3.8
มากกว่า 90,000	6	2.9
รวม	210	100.0

4.1.11 รายได้รวมของครอบครัวเกษตรกร

ครอบครัวเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ร้อยละ 32.4 มีรายได้รวม มากกว่า 90,000.00 บาทต่อปี รองลงมา ครอบครัวเกษตรกรร้อยละ 30.5 มีรายได้รวม 30,001.00-60,000.00 บาทต่อปี มีครอบครัวเกษตรกรร้อยละ 10.0 ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000.00 บาทต่อปี ดังแสดงในตาราง 11 โดยมีรายได้รวมของครอบครัวต่ำสุด 7,500.00 บาทต่อปี รายได้รวมของครอบครัวสูงสุด 984,000.00 บาทต่อปี รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ย 95,062.72 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงมาตรฐาน 97,386.00

ตาราง 11 รายได้รวมของครอบครัวเกษตรกร

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30,000	21	10.0
30,001-60,000	64	30.5
60,001-90,000	57	27.1
มากกว่า 90,000 บาท	68	32.4
รวม	210	100.0

4.2 ข้อมูลทางด้านความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ดังต่อไปนี้

4.2.1 ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

จากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 55.3 มีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับปานกลาง รองลงมา เกษตรกรร้อยละ 31.4 มีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับต่ำ

และเกษตรกรร้อยละ 13.3 มีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับสูง ดังแสดง
ในตาราง 12 โดยเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 2 คะแนน
สูงสุด 14 คะแนน คะแนนความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 8.50 คะแนน
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.44

ตาราง 12 ระดับความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร

ระดับความรู้ของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0-7 คะแนน)	66	31.4
ปานกลาง (8-11 คะแนน)	116	55.3
สูง (12-15 คะแนน)	28	13.3
รวม	210	100.0

เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นรายข้อ พบว่า
เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 55.3 ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้
เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละทุกข้อความเท่ากับ 0.56 ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงมาตรฐาน
1. ยาจับใบจะช่วยประหยัดปริมาณยา/สารป้องกันศัตรูพืชที่ฉีดพ่นได้ เนื่องจากทำให้ละอองยาเป็นฝอยดี	0.75	0.44
2. การฉีดพ่นยา/สารป้องกันที่ได้ผลสูงสุดคือฉีดให้ต้นหอมเปียกโชก	0.44	0.50
3. ยาหรือสารป้องกันฯ ที่มีฤทธิ์ค้างนาน คือ ยาที่สลายตัวช้า	0.82	0.38
4. ยาน้ำที่ตกตะกอนแล้วสามารถนำมาใช้ได้ก็แต่ต้องเขย่าเสียก่อน	0.46	0.50
5. <u>ไม่ควร</u> จะฉีดยาฆ่าแมลง หรือยาฆ่าเชื้อราชนิดเดิมตลอด ควรเปลี่ยนโดยการสลับชนิดบ้าง เพื่อป้องกันการดื้อยา	0.72	0.45
6. ยา/สารป้องกันฯ ที่หมดอายุแล้วไม่นาน ยังใช้ได้อยู่	0.51	0.50
7. การใช้ยาฆ่าเชื้อราหรือแบคทีเรีย เช่น โรคน้ำหรือใบจุดสีม่วงไม่ควรใช้ยาต่ำกว่าอัตราที่ระบุเพื่อป้องกันการดื้อยา	0.79	0.41

ตาราง 13 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงมาตรฐาน
8. สารเคมีที่หลีกเลี่ยงจากการฉีดพ่น ควรนำไปฉีดซ้ำ ๆ บนพืช เพื่อไม่ให้สิ้นเปลือง	0.33	0.47
9. ยาปราบวัชพืชที่ฉีดพ่นไป จะได้ผลสูงหากดินมีความชื้น	0.74	0.44
10. ยาหรือสารป้องกันฯ ทุกชนิดเมื่อผสมกันแล้ว จะไม่มีผลทำให้ประสิทธิภาพของยาลดลง	0.46	0.50
11. ยาปราบวัชพืชใช้ได้ผลดีหากอากาศมีความชื้น	0.58	0.50
12. สารเคมีที่ดีที่สุดคือ สารเคมีที่มีความเป็นพิษรุนแรงจะได้กำจัดศัตรูพืชได้เร็วขึ้น	0.36	0.48
13. หากใส่ปุ๋ยในช่วง 7 วันก่อนหรือหลังการฉีดยาปราบวัชพืช จะทำให้วัชพืชตายยากขึ้น	0.51	0.50
14. ไม่สามารถตรวจสอบการตกค้างของยาหรือสารป้องกันฯ ในหอมหัวใหญ่ได้	0.53	0.50
15. ยาฆ่าแมลงชนิดดูดซึมบางชนิดใช้ป้องกันกำจัดไล่เดือนผอยได้	0.49	0.50
ค่าเฉลี่ย	0.56	0.47

4.2.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 57.6 มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ในระดับปานกลาง รองลงมา เกษตรกรร้อยละ 25.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ในระดับต่ำ และเกษตรกรร้อยละ 16.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ในระดับสูง ดังแสดงในตาราง 14 โดยเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่ำสุด 2 คะแนน สูงสุด 15 คะแนน คะแนนความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ย 8.95 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.72

ตาราง 14 ระดับความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอื่น ๆ ของเกษตรกร

ระดับความรู้ของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0-7 คะแนน)	54	25.7
ปานกลาง (8-11 คะแนน)	121	57.6
สูง (12-15 คะแนน)	35	16.7
รวม	210	100.0

เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ เป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ เฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ เฉลี่ยทุกข้อความเท่ากับ 0.59 ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. การไถพรวนดิน แล้วตากดินไว้ช่วงระยะเวลาหนึ่งช่วยลดการระบาดของโรคหรือแมลงได้	0.83	0.38
2. การปลูกพืชหมุนเวียน สลับกับการปลูกหอมหัวใหญ่ไม่มีส่วนช่วยลดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูหอมหัวใหญ่บางชนิดได้	0.56	0.50
3. การใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกผสมลงในดินเพาะปลูกหอมหัวใหญ่จะช่วยลดการระบาดของไส้เดือนฝอยได้	0.37	0.48
4. การใช้เศษฟางคลุมแปลงเพาะปลูกหอมหัวใหญ่ไม่ช่วยในการป้องกันต้นวัชพืชที่จะงอกขึ้นมาได้	0.66	0.48

ตาราง 15 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. การกำจัดวัชพืชข้าง ๔แปลงเพาะปลูกหอมหัวใหญ่จะช่วยทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของ โรค และแมลงที่จะ เข้าทำลายหอมหัวใหญ่	0.67	0.47
6. การกำจัดเศษวัสดุ เศษพืชที่หล่นอยู่ในแปลง ไม่ช่วยป้องกันการระบาดของ โรคหรือแมลง ในหอมหัวใหญ่ได้	0.57	0.50
7. โรคเชื้อราอาจปะปนมากับน้ำ จากแปลง หอมฯ ที่เป็นโรคได้ ดังนั้นควรรีบระบายน้ำ ดังกล่าวออก หากไหลเข้ามาในแปลงของท่าน	0.70	0.48
8. โรคเชื้อรา เช่น ปลายใบไหม้ ไม่สามารถ ป้องกันการระบาดได้ โดยวิธีถอนต้นที่เป็นโรค ดังกล่าว แล้วนำไปเผาทำลายทิ้ง	0.52	0.50
9. หากมีหมอกหรืออากาศมีดักแด้ไม่ควรรดน้ำให้ เปียกและเกินไป หอมจะเป็นโรคได้ง่าย	0.75	0.44
10. การคัดเลือกต้นกล้าหอมหัวใหญ่ที่สมบูรณ์มาปลูก ไม่สามารถช่วยลดการระบาดของ โรคในแปลง ปลูกได้	0.78	0.42

ตาราง 15 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
11. พืชสมุนไพรบางชนิด เช่น ตะไคร้หอม หากนำมาปลูกสลับในแปลงหอมฯ อาจช่วยไล่แมลงที่จะเข้าทำลายหอมฯ ได้	0.54	0.50
12. การรดน้ำหอมฯ ช่วงกลางคืนจะ <u>ไม่</u> ทำให้หอมฯ เป็นโรคเชื้อราหรือแบคทีเรียง่ายขึ้น	0.42	0.50
13. พืชบางชนิด เช่น ยาสูบ สะเดา สามารถนำมาสกัดเพื่อใช้เป็นสารป้องกันกำจัดแมลงได้	0.51	0.50
14. การเกิดโรคระบาดในหอม <u>ไม่</u> สามารถป้องกันได้โดยใช้พันธุ์หอมฯ ที่ต้านทานโรค	0.48	0.50
15. การใส่ปุ๋ยเร่งใบ เช่น ยูเรียหรือฮิวโมนเร่งการเจริญเติบโตของหอมฯ มากเกินไป อาจทำให้ต้นหอมฯ อวบ เหมาะต่อการเกิดโรคเชื้อราได้	0.57	0.50
ค่าเฉลี่ย	0.59	0.48

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมกรับข่าวสาร

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมกรับข่าวสาร พบว่า ในด้านความสัมพันธ์กับสังคมภายนอกของเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา เกษตรกรร้อยละ 52.4 เคยเดินทางออกนอกเขตกิ่งอำเภอแม่วาง หรืออำเภอสันป่าตอง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 74.6 เดินทางไปในเมือง โดยรถโดยสารประจำทาง หรือ อาศัยรถผู้อื่น ดังแสดงในตาราง 16 และ 17

ในด้านการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.2 รับทราบข่าวสารด้านการเกษตรจากโทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรจากโทรทัศน์ 9.69 ครั้ง เกษตรกรร้อยละ 47.6 รับทราบข่าวสารการเกษตรจากวิทยุ โดยค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตรจากวิทยุ 5.31 ครั้ง แสดงให้เห็นว่า แหล่งข่าวสารจากสื่อมวลชนที่สำคัญคือ โทรทัศน์ ส่วนใหญ่เกษตรกรดูรายการ ไม่ลองไม่รู้ จากทีวีสีช่อง 9 และรายการข่าวการเกษตรจากทีวีสีช่อง 7 ตามลำดับ ในด้านการรับฟังวิทยุ ส่วนใหญ่ฟังรายการ ข่าวเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดังแสดงในตาราง 16 และ 18

ด้านการรับข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อบุคคลในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 96.2 สนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการเกษตรจากญาติที่อยู่อาศัยด้วยกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของการสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการเกษตร 11.89 ครั้ง รองลงมา คือ การสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการเกษตร กับเพื่อนบ้าน หรือเพื่อนเกษตรกรแปลงข้างเคียง และพนักงานส่งเสริมการขายของบริษัทผู้ผลิตสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช คือ ร้อยละ 90.0 และ 69.5 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของ

การสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการเกษตร 8.82 และ 4.02 ครั้งตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า แหล่งสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการเกษตรที่สำคัญคือ ญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ด้วยกัน รองลงมาคือ เพื่อนบ้านหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียง และพนักงานส่งเสริมการขายของบริษัทผู้ผลิตสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 16

นอกจากนี้ เกษตรกรร้อยละ 46.2 ใช้ความรู้ด้านการเกษตรจากแหล่งข่าวสาร คือเพื่อนบ้านหรือเกษตรกรแปลงข้างเคียง รองลงมาคือ จากพนักงานส่งเสริมการขายของบริษัทผู้ผลิตสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และแหล่งข่าวสารอื่น ๆ เช่น จากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ร้อยละ 22.4, 15.7 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 16 พฤติกรรมการได้รับข่าวสารของเกษตรกรในรอบ 1 เดือน

แหล่งข่าวสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความสัมพันธ์กับสังคม				
ภายนอก	110	52.4	1.36	2.00
การเปิดรับสื่อมวลชน				
- โทรทัศน์	179	85.2	9.69	6.86
- วิทยุ	100	47.6	5.31	7.01
- หนังสือพิมพ์	19	9.0	1.09	4.16
- นิตยสาร/วารสาร	5	2.4	0.23	1.60
การเปิดรับสื่อบุคคล				
- ญาติอยู่ด้วยกัน	202	96.2	11.89	5.92
- ญาติต่างอำเภอ	9	4.3	0.21	1.12
- เพื่อนบ้าน/ เกษตรกร	189	90.0	8.82	5.63
- เจ้าหน้าที่				
ราชการ	22	10.5	0.46	1.39
- พนักงานบริษัทฯ	146	69.5	4.02	3.68
- บุคคลอื่น ๆ	9	4.3	0.27	1.39

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละราย อาจจะได้รับข่าวสารมากกว่า 1 แหล่ง

ตาราง 17 จุดหมายการเดินทางและชนิดของยานพาหนะที่เกษตรกรใช้เดินทางออกนอก
กิ่งอำเภอแม่วาง หรืออำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

จุดหมายของการเดินทาง และ ชนิดของยานพาหนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จุดหมายของการเดินทาง		
- อำเภอเมือง	82	74.6
- อำเภอใกล้เคียง เช่น จอมทอง หางดง ฯลฯ	18	16.4
- อื่น ๆ	10	9.1
ชนิดของยานพาหนะ		
- ยานพาหนะส่วนตัว	32	29.1
- รถโดยสารประจำทาง หรือ อ้ายรถผู้เฒ่า	78	70.9

ตาราง 18 รายการเกษตรทางโทรทัศน์และวิทยุที่เกษตรกรเปิดรับข่าวสารด้านการเกษตร

รายการเกษตรทางโทรทัศน์และวิทยุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โทรทัศน์		
- รายการไม่ลองไม่รู้	132	73.7
- รายการบ้านทุ่งพัฒนา	35	19.6
- ข่าวเกษตรกรของทีวีสีช่อง 7	53	29.6
- อื่น ๆ	13	7.3
วิทยุ		
- ข่าวเกษตร มก.	43	43.0
- อื่น ๆ	57	57.0

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจเปิดรับข่าวสารการเกษตรได้มากกว่า 1 รายการ

ตาราง 19 การใช้ความรู้ทางการเกษตรจากแหล่งข่าวสารต่าง ๆ

แหล่งของข่าวสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อนบ้าน/ เกษตรกรแปลงข้างเคียง	97	46.2
เจ้าหน้าที่เกษตรทางราชการ	15	7.1
พนักงานบริษัทฯ	47	22.4
ร้านขายสารป้องกันฯ	11	5.3
สหกรณ์ฯ	7	3.3
อื่น ๆ	33	15.7
รวม	210	100.0

4.4 ข้อมูลด้านความตระหนักของ เกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกัน
กำจัดศัตรูพืช

ความตระหนักของ เกษตรกร เกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

4.4.1 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกัน
กำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 57.1 มีความตระหนัก
เกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรในระดับปานกลาง เกษตรกร
ร้อยละ 30.0 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกร
เองในระดับสูง และเกษตรกรร้อยละ 12.9 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกัน
กำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเองในระดับต่ำ ดังแสดงในตาราง 20 โดยมีคะแนนต่ำสุด 27
คะแนน สูงสุด 58 คะแนน คะแนนความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
ต่อตัวเกษตรกรเฉลี่ย 42.05 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.63

ตาราง 20 ระดับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
ต่อตัวเกษตรกรเอง

ระดับความตระหนักของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (20-33 คะแนน)	27	12.9
ปานกลาง (34-47 คะแนน)	120	57.1
สูง (48-60 คะแนน)	63	30.0
รวม	210	100.0

เมื่อพิจารณาคะแนนความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
ต่อตัวเกษตรกรเองเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้อง
กันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความตระหนักเกี่ยว
กับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยทุกข้อความ เท่ากับ 2.11 ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรู
พืชต่อตัวเกษตรกรเอง

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันฯ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. หากท่านรดน้ำหอมหัวใหญ่เสร็จตอนแดดร้อน ท่านจะฉีดพ่นยา/สารป้องกันฯ หลังจากนั้นได้	2.69	0.71
2. ขณะที่ผสมยา/สารป้องกันฯ ยังไม่ต้องสวม หน้ากากป้องกันไปพิษ	1.91	0.97
3. การสัมผัสสวดยา/สารป้องกันฯ ท่านจะสวม ใส่ถุงมือทุกครั้ง	2.07	0.96
4. การปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้ เช่น สวม หน้ากากป้องกัน ไอพิษทุกครั้งขณะฉีดพ่นยาหรือ สารป้องกันฯไม่ควรเข้มงวดเกินไป	1.82	0.95
5. ท่านจะผสมยาฆ่าแมลงตามอัตราที่ระบุไว้บน ฉลากทุกครั้ง	2.29	0.93
6. การใช้ผ้าขาวม้าคลุมหน้าและจมูกเพื่อป้องกัน ไอพิษจากยาฆ่าแมลงนั้นน่าจะปลอดภัยแล้ว	1.72	0.90

ตาราง 21 (ต่อ)

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันฯ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
7. ท่านจะ <u>ไม่</u> ฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันฯ หากท่านมีบาดแผลบริเวณผิวหนังที่อาจสัมผัสกับสารดังกล่าว	2.54	0.80
8. หากมีลมพัดแรง ท่านจะอยู่หิวลมเพื่อฉีดพ่นยา/สารป้องกันฯ	1.96	0.97
9. ยาหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเมื่อหกรดผิวหนังของท่านขณะฉีดพ่นยา <u>ท่านจะหยุดแล้วรีบล้างออกทันที</u>	2.54	0.81
10. ท่านเคยหายใจเอาฝุ่นละอองของยาหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าไปในขณะฉีดพ่นยาหลายครั้งไม่เห็นเป็นอะไรเลย	1.83	0.85
11. เมื่อมีอาการผิดปกติ เช่น แสบหน้าอก หรือเวียนศีรษะหลังจากการฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันฯ ท่านจะรีบไปปรึกษาแพทย์ทันที	1.90	0.91
12. ท่านจะเข้าไปในบริเวณที่ฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันฯ เสร็จแล้วเพื่อดูว่าศัตรูพืชตายหรือไม่	1.72	0.94
13. ขณะเข้าไปในแปลงหอมฯ เพื่อฉีดพ่นยา ท่านจะใส่รองเท้าน้ำยางทุกครั้ง	2.72	0.67

ตาราง 21 (ต่อ)

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันฯ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
14. หลังจากที่ท่านฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชแล้ว <u>ไม่</u> จำเป็นต้องอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้ง	2.76	0.64
15. ท่านจะสวมใส่ถุงมือขณะล้างถังฉีดพ่นยาหลังจากฉีดพ่นยาเสร็จแล้ว	1.75	0.92
16. ถังฉีดพ่นยาหลังใช้ฉีดพ่นแล้วล้างด้วยน้ำให้สะอาดก็เพียงพอแล้ว	1.71	0.93
17. <u>ไม่ควร</u> เก็บยา/สารป้องกันฯชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ไม่หมดรวมไว้ที่เดียวกัน	1.95	0.94
18. ซวดยาหรือสารป้องกันฯที่ใช้หมดแล้วท่านจะเก็บรวบรวมไปไว้ที่บ้าน	1.74	0.95
19. หอมฯ ที่ถูกฉีดพ่นยา แม้จะล้างดีแล้วก็ <u>ไม่ควร</u> นำมารับประทาน	2.64	0.74
20. หากหอมหัวใหญ่มีราคาดี ท่านก็จะฉีดพ่นยา/สารป้องกันฯ อย่างเต็มที่	1.86	0.88
ค่าเฉลี่ย	2.11	0.87

4.4.2 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65.7 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง เกษตรกรร้อยละ 21.4 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ และเกษตรกรร้อยละ 12.9 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง ดังแสดงในตาราง 22 โดยมีคะแนนเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมต่ำสุด 2 คะแนน สูงสุด 60 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 39.47 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.82

ตาราง 22 ระดับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม

ระดับความตระหนักของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (20-33 คะแนน)	45	21.4
ปานกลาง (34-47 คะแนน)	138	65.7
สูง (48-60 คะแนน)	27	12.9
รวม	210	100.0

เมื่อพิจารณาคะแนนความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมเฉลี่ยทุกข้อความ เท่ากับ 1.97 ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกัน ต่อสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. เพื่อน ๆ ของท่านไม่ควรฉีดพ่นยาหรือสารป้องกัน โดยไม่สวมใส่หน้ากากป้องกันไอพิษหรือถุงมือ	2.08	0.93
2. ท่านรู้ว่าการฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันอันตราย ท่านอยากจะให้ผู้อื่นฉีดพ่นแทน	1.63	0.87
3. ท่านจะเตือนผู้อื่น หากเข้ามาในแปลง โดยที่ไม่ทราบว่าท่านฉีดพ่นยาในแปลงดังกล่าว	2.44	0.83
4. ผู้ที่ท่านจ้างฉีดพ่นยาหรือสารป้องกัน จำเป็นต้องแต่งกายรัดกุม เช่น สวมถุงมือหรือหน้ากาก ขณะฉีดพ่นยาหรือสารป้องกัน	1.99	0.94

ตาราง 23 (ต่อ)

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันฯ ต่อสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. ท่านจะหยุดการฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันฯ หากท่านกำลังฉีดพ่นอยู่แล้วมีสัตว์เลี้ยงของ ผู้อื่นเข้ามาในบริเวณแปลงหอมของท่าน	1.80	0.94
6. ขวดยาหรือกล่องยาที่ใช้ยาหมดแล้ว ควร เผาทิ้งเสีย	2.43	0.83
7. ท่านจะเตือนคนที่มาเกี่ยวหญ้าที่ถูกท่านฉีด พ่นยาฆ่าหญ้าแล้ว ว่าเป็นอันตราย	2.62	0.71
8. ขวดยาฆ่าแมลงที่หมดแล้ว ท่านจะเก็บไว้ ขายให้คนรับซื้อขวด	1.51	0.86
9. ท่านจะระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง หากต้องฉีด พ่นยาหรือสารป้องกันฯ ในแปลงของท่านที่ ใกล้กับบ้านเรือนที่อยู่อาศัย	2.15	0.91
10. การล้างถังฉีดพ่นยาลงในร่องน้ำในแปลง จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น	1.72	0.93
11. หากเพื่อนแปลงเพาะปลูกข้างแปลงของท่าน แพ็กสินค้าที่ท่านฉีดพ่น ท่านจะเปลี่ยนไปใช้ ยาชนิดอื่น	1.55	0.83

ตาราง 23 (ต่อ)

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันฯ ต่อสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
12. ร้านขายยา/สารป้องกันฯควรจะเป็นผู้รับผิดชอบผลต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาเพราะเขาเป็นผู้ขาย	1.97	0.90
13. ท่านจะเปลี่ยนยา/สารป้องกันฯเป็นชนิดอื่นหากยาชนิดเดิมนั้นทำให้ นก งูหรือปลาตาย	1.49	0.78
14. หากราคาหอมหัวใหญ่มีราคาสูงขึ้น ท่านจะเก็บหอมฯ ที่ถูกฉีดยาหรือสารป้องกันฯไปขายได้ก่อนการสลายตัวของฤทธิ์ยาฯ	2.11	0.92
15. ไม่ควรจะนำเสื้อผ้าที่ใส่ฉีดพ่นยาหรือสารป้องกันฯ ไปซักล้างในแม่น้ำลำคลองสาธารณะ	1.99	0.98
16. ท่านจะใช้ยาที่มีฤทธิ์ตกค้างนานได้ หากผู้รับซื้อไม่เข้มงวดในการตรวจสอบสารพิษตกค้างในหอมฯ	1.63	0.83
17. การใช้ยา/สารป้องกันฯของท่านในช่วงฤดูนี้ อาจมีผลกระทบต่อพืชในฤดูถัดไปได้ เช่น ยาฆ่าหญ้า เป็นต้น	1.76	0.91
18. ยาที่มีฤทธิ์ตกค้างนาน หากศัตรูพืชตายดี ท่านจะซื้อใช้	1.52	0.83

ตาราง 23 (ต่อ)

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกัน ต่อสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
19. หากมีหน่วยงานของรัฐมาตรวจเจาะเลือด เพื่อหาการสะสมของยาในเลือด ท่านจะ ชักชวนเพื่อน ๆ ไปตรวจ	2.57	0.85
20. <u>ไม่ควรห้าม</u> หากมีผู้ชายเหล้าใช้ยาฆ่าหญ้า บางชนิดผสมลงในเหล้าที่ขาย แล้วทำให้ เหล้ามีดีกรีแรงขึ้น	2.48	0.77
ค่าเฉลี่ย	1.97	0.87

4.4.3 ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

สำหรับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ซึ่งเป็นความตระหนักรวมของความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาคะแนนความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 68.5 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับปานกลาง รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 18.6 มีความ

ตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับสูง และเกษตรกรร้อยละ 12.9 มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับต่ำ ดังแสดงในตาราง 24 โดยมีคะแนนเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชร้อยละต่ำสุด 55 คะแนน สูงสุด 118 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 81.52 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.04

ตาราง 24 ระดับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ระดับความตระหนักของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (40-66 คะแนน)	27	12.9
ปานกลาง (67-93 คะแนน)	144	68.5
สูง (94-120 คะแนน)	39	18.6
รวม	210	100.0

เมื่อพิจารณาคะแนนความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช จากค่าเฉลี่ยรวมของความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง กับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า เกษตรกรมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยในระดับปานกลาง โดยมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉลี่ยเท่ากับ 2.038 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง	2.11	6.87
- ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม	1.97	0.87
- ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	2.04	0.87

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

4.5.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆ และปัจจัยด้านพฤติกรรมกรการรับข่าวสาร ที่มีต่อความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์คือ Statistical Package for the Social Sciences/SPSS

มีสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรอิสระ 4 ตัว เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัด ศัตรูพืช ดังแสดงในตาราง 26 จากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การเข้าถึง สื่อบุคคลสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญถึงร้อยละ 43.07 และ เมื่อนำการเปิดรับสื่อมวลชนมาพิจารณา จะสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญถึงร้อยละ 56.28 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.21 เมื่อนำความรู้เกี่ยวกับ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชมาพิจารณา จะสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอย่างมี นัยสำคัญถึงร้อยละ 61.44 เมื่อนำความสัมพันธ์กับสังคมภายนอกมาพิจารณา จะสามารถ อธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญถึงร้อยละ 62.74

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยสรุป

ตัวแปร	R	R ²	R ² _{change}	B	Beta	T
- การได้รับข่าวสาร จากสื่อบุคคล (PERS)	.6562	.4307	.4307	.4089	.3481	6.642***
- การได้รับข่าวสาร จากสื่อมวลชน (MASS)	.7502	.5628	.1321	.3149	.2875	5.327***
- ความรู้เกี่ยวกับสาร ป้องกันกำจัดฯ (KNOW1)	.7838	.6144	.0517	1.5054	.2823	5.192***
- ความสัมพันธ์กับสังคม ภายนอก (TRIP)	.7921	.6274	.0129	9.9724	.1169	2.665***
- ค่าคงที่				42.894		10.446

F 86.282***

ตาราง 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม

y	x ₁	x ₂	x ₃	x ₄	x ₅	x ₆	x ₇	x ₈	x ₉	
y	1.000	-.046	-.173	.129	.090	.642***	.574	.282***	.656***	.642***
x ₁		1.000	.511	-.052	.024	-.122	.028	-.031	-.100	-.075
x ₂			1.000	.046	.044	-.161	-.082	.068	-.129	-.058
x ₃				1.000	.636	.043	.152	.048	.113	.127
x ₄					1.000	.004	.142	.070	.088	.072
x ₅						1.000	.575	.473	.523	.548
x ₆							1.000	.176	.545	.635
x ₇								1.000	.146	.227
x ₈									1.000	.498
x ₉										1.000

หมายเหตุ x₁ = อายุของเกษตรกร

x₂ = ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่

x₃ = รายได้จากการปลูกหอมหัวใหญ่

x₄ = ขนาดพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่

x₅ = ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

x₆ = ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ

x₇ = ความสัมพันธ์กับสังคมภายนอก

x₈ = การเปิดรับสื่อมวลชน

x₉ = การเข้าถึงสื่อบุคคล

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด กับตัวแปรตาม (Correlation matrix) ดังแสดงในตาราง 27 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของ ดรูน (2533:11) สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของ x_3 กับ x_4 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .636 x_6 กับ x_9 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.635 ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ในเกณฑ์ปานกลางที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีค่าใกล้เคียงกับ .70 ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนไปได้ ทางแก้ คือ ตัดตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์กับตัวแปรตาม น้อยกว่าออก ในที่นี้คือระหว่าง x_3 กับ x_4 ตัดตัวแปร x_4 (ขนาดพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .090 ระหว่าง x_6 กับ x_9 ตัดตัวแปร x_6 (ความรู้วิธีการ-ป้องกันวิธีอื่น ๆ) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.574 แล้วจึงนำตัวแปรที่เหลือ 7 ตัว ไปทำการวิเคราะห์ใหม่ ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ไม่มีปัญหาเรื่อง Multicollinearity กับตัวแปรตาม

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₅	X ₇	X ₈	X ₉
Y	1.000	-.046	-.173	.123	.642***	.282***	.656***	.642***
X ₁		1.000	.511	-.052	-.122	-.031	-.100	-.075
X ₂			1.000	.046	-.161	.066	-.129	-.058
X ₃				1.000	.043	.048	.112	.127
X ₅					1.000	.473	.523	.548
X ₇						1.000	.146	.227
X ₈							1.000	.498
X ₉								1.000

- หมายเหตุ
- X₁ = อายุของเกษตรกร
 - X₂ = ประสบการณ์การปลูกหอมหัวใหญ่
 - X₃ = รายได้ของการปลูกหอมหัวใหญ่
 - X₅ = ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - X₇ = ความสัมพันธ์กับสังคมภายนอก
 - X₈ = การเปิดรับสื่อมวลชน
 - X₉ = การเข้าถึงสื่อมวลชน

เมื่อตัด x_4 และ x_6 ออกแล้วนำตัวแปรอิสระที่เหลือมาวิเคราะห์ใหม่
ปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระ 4 ตัวคือ x_9 (การเข้าถึงสื่อบุคคล) x_{10} (การเปิดรับสื่อมวลชน)
 x_{11} (ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช) และ x_{12} (ความสัมพันธ์กับสังคมภายนอก)
เช่นเดิม ที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตาม คือ ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัย
ของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ระดับ 0.001 ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนในการวิเคราะห์ ครั้งที่ 2 โดยสรุป

ตัวแปร	R	R ²	R ² _{change}	B	Beta	T
- การได้รับข่าวสาร						
จากสื่อบุคคล (PERS)	.6562	.4307	.4307	.4089	.3481	6.642***
- การได้รับข่าวสาร						
จากสื่อมวลชน (MASS)	.7502	.5628	.1321	.3149	.2857	5.327***
- ความรู้เกี่ยวกับสาร						
ป้องกันฯ (KNOW 1)	.7839	.6144	.0517	1.5054	.2823	5.192***
- ความสัมพันธ์กับ						
สังคมภายนอก (TRIP)	.7921	.6274	.0129	9.9724	.1692	2.665***
- ค่าคงที่				42.894		10.446

F 86.282***

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุ
ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้ดังนี้

$$Y = 42.894 + .4089 (\text{PERS}) + .3149 (\text{MASS}) + 1.5045 (\text{KNOW 1}) \\ (.0616) \quad (.0591) \quad (.2900) \\ + 9.9724 (\text{TRIP}) \\ (3.7417)$$

$$R = .7921, R^2 = .6274, R^2_{adj} = .6201, SEE = 8.0342$$

$$F = 86.2820$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตามตาราง 29 แสดงว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ยิ่งเปิดรับข่าวสารการเกษตรจากสื่อบุคคล เปิดรับข่าวสารการเกษตรจากสื่อมวลชน มีความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมาก เกษตรกรจะมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชมาก สามารถอธิบายความแปรปรวนของความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ร้อยละ 62.74 (ค่าของ R^2)

4.5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังสมการดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2] [n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักของเกษตรกร^๙ ต่อตัวเอง (x) และความตระหนักของเกษตรกร^๙ ต่อสิ่งแวดล้อม (y)

$\sum x$ คือ ผลรวมคะแนนความตระหนัก^๙ ต่อตัวเกษตรกรเอง

$\sum y$ คือ ผลรวมคะแนนความตระหนัก^๙ ต่อสิ่งแวดล้อม

xy คือ ผลรวมผลคูณระหว่าง x และ y

x^2 คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจาก x

y^2 คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจาก y

n คือ จำนวนตัวอย่าง

เมื่อแทนค่าต่าง ๆ ลงในสมการจะได้ค่า

$$r_{xy} = \frac{210(355,394) - 8,831(8,289)}{\sqrt{[210(383,515) - (8,831)^2][210(336,895) - (8,289)^2]}}$$

$$r_{xy} = 0.6278^{***}$$

แสดงว่า ความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางในทางตามกัน กับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

4.6 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ในด้าน

ความรู้ ตลอดจนข้อเสนอนะในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรในการสวมใส่สิ่งป้องกันตัว ขณะฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีปัญหาเนื่องจากรู้สึกร้อนและอึดอัด ร้อยละ 62.8 นอกจากนี้ยังพบว่า มีเกษตรกรบางส่วนไม่อยากสวมใส่สิ่งป้องกันตัวเพราะคิดว่าไม่เป็นอันตราย ร้อยละ 4.8 ส่วนผู้ที่ไม่มีปัญหาและสวมใส่สิ่งป้องกันตัวเพื่อความปลอดภัย มีเพียงร้อยละ 23.3 เท่านั้น ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 ปัญหาในการสวมใส่สิ่งป้องกันตัวขณะฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ไม่มีปัญหา</u>	49	23.3
<u>มีปัญหาอย่างเดียว</u>		
- ร้อนอึดอึด	132	62.8
- ไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ	4	1.9
- ไม่อยากสวมใส่เพราะคิดว่าไม่อันตราย	10	4.8
- อื่น ๆ	3	1.4
<u>มีปัญหา 2 อย่าง</u>		
- ร้อนอึดอึด + ไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ	3	1.4
- ร้อนอึดอึด + ไม่อยากสวมใส่เพราะคิดว่าไม่อันตราย	3	1.4
- ร้อนอึดอึด + อื่น ๆ	2	1.0
- ไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ + ไม่อยากสวมใส่	2	1.0
- ไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ + อื่น ๆ	2	1.0
รวม	210	100.0

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ด้านความต้องการให้มีแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัย และวิธีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย เกษตรกรร้อยละ 95.2 ต้องการให้มีแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและวิธีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยส่วนมากต้องการจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 37.6 รองลงมาจากแหล่งความรู้อื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ต้องการแหล่งความรู้จากแพทย์ ร้อยละ 20.3 และจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับพนักงานส่งเสริมการขายของบริษัทผู้ผลิตสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 12.9 ดังแสดงในตาราง 31

เกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดความรู้เรื่องพิษภัยและการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องที่เกษตรกรต้องการจากแหล่งคำแนะนำพบว่า เกษตรกรต้องการ การอธิบายด้วยคำพูดรวมกับการสาธิตวิธีให้ชม ร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ การอธิบายด้วยคำพูดรวมกับการแจกเอกสารและสาธิตวิธีให้ชม ร้อยละ 20.5 ส่วนเกษตรกรที่ต้องการวิธีการถ่ายทอด โดยการสาธิตวิธีให้ชมเพียงอย่างเดียวหรือการอธิบายด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว มีจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 12.0 และ 13.5 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 31 ความต้องการให้มีแหล่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและวิธีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ความต้องการแหล่งเผยแพร่ความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	10	4.8
ต้องการ	200	95.2
<u>ต้องการแหล่งความรู้จากแหล่งเดียว</u>		
- เพื่อนบ้าน	4	1.9
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	79	37.6
- เจ้าของร้านขายยาฯ	8	3.8
- พนักงานบริษัทฯ	15	7.1
- อื่น ๆ	44	20.3
<u>ต้องการแหล่งความรู้จาก 2 แหล่ง</u>		
- เพื่อนบ้าน + เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	2	1.0
- เพื่อนบ้าน + เจ้าของร้านขายยาฯ	1	0.5
- เพื่อนบ้าน + พนักงานบริษัทฯ	2	0.9
- เพื่อนบ้าน + อื่น ๆ	1	0.5
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ + เจ้าของร้านขายยาฯ	4	1.9

ตาราง 31 (ต่อ)

ความต้องการแหล่งเผยแพร่ความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ + พนักงานบริษัทฯ	27	12.9
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ + อื่น ๆ	7	3.4
- เจ้าของร้านขายยาฯ + พนักงานบริษัทฯ	4	1.9
- พนักงานบริษัทฯ + อื่น ๆ	2	1.0
รวม	210	100.0

ตาราง 32 ความต้องการวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่เกษตรกรต้องการจากแหล่งคำแนะนำ
เรื่องพืชภัยและวิธีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย

วิธีการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ต้องการวิธีเดียว</u>		
- อธิบายด้วยคำพูด	24	12.0
- แจกเอกสารคำแนะนำ	14	7.0
- สาธิตวิธีให้ชม	27	13.5
- แนะนำทางวิทยุกระจายเสียง	4	2.0
- อื่น ๆ	1	0.5
<u>ต้องการ 2 วิธี</u>		
- อธิบายด้วยคำพูด + แจกเอกสาร	14	7.0
- อธิบายด้วยคำพูด + สาธิต	60	30.0
- อธิบายด้วยคำพูด + แนะนำทางวิทยุ	5	2.5
- อธิบายด้วยคำพูด + อื่น ๆ	3	1.5
- แจกเอกสาร + สาธิต	7	3.5
<u>ต้องการ 3 วิธี</u>		
- อธิบายด้วยคำพูด + แจกเอกสาร + สาธิต	41	20.5
รวม	200	100.0

สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับวิธีการหลีกเลี่ยงการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงในการปลูกหอมหัวใหญ่ เกษตรกรร้อยละ 83.8 คิดว่าไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ เกษตรกรร้อยละ 11.9 กล่าวว่า อาจใช้สารสกัดจากพืชธรรมชาติ เช่น สารสกัดจากสะเดา มาใช้ทดแทนการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ แต่ยังไม่มีความมั่นใจมากนัก ส่วนเกษตรกรร้อยละ 3.3 เห็นว่า วิธีที่จะหลีกเลี่ยงการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงในการปลูกหอมหัวใหญ่ ทำได้วิธีเดียวคือการเลิกปลูกหอมหัวใหญ่ ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการหลีกเลี่ยงการใช้ยาหรือสารป้องกันกำจัดโรคหรือแมลงในการปลูกหอมหัวใหญ่

ความคิดเห็นของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้	176	83.8
- สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยใช้สารสกัดจากพืชธรรมชาติทดแทน	27	12.9
- อื่น ๆ (เลิกปลูกหอมหัวใหญ่)	7	3.3
รวม	210	100.0